

Hvad Guldmøntfoden angik, fremhævede Flandin, at dens Styrke laa i, at den fungerede automatisk. Frankrig og de Forenede Stater laa nu inde med henholdsvis 20 og 40 pCt. af Guldet. Kunde man forlange, at de uden Hensyn til Rente og uden Hensyn til Risiko stillede deres Overskud af Guld til Raadighed for mindre velstillede Lande. Den normale Udvikling vilde være, at Seddelbanker, som havde mere Guld end deres Seddeldækning krævede, udvidede den sidste ved Køb af Papirer paa Hjemmemarkedet; Priserne i Indlandet vilde derved gaa op, Indførselen stige, Udførselen falde, og endelig Guldet gaa ud af Landet. Men kunde man forlange, at et Land skulde udsætte sit Erhvervsliv for varig Risiko ved systematisk at forøge Underskudet i Handelsbalancen for at modarbejde en stærk og midlertidig Tilvandring af Kapital, foraarsaget af psykologiske Aarsager.

En anden Vej at gaa vilde være, at Seddelbanken med overskydende Kapital stillede denne til Raadighed for andre Seddelbanker, hvis Dækning var truet. Dette var normalt, og Frankrigs Bank havde da ogsaa stillet lige saa store Midler til Raadighed for den tyske Rigsbank og Bank of England, som Federal Reserve Bank havde gjort, skønt den sidstes Guldreserver var dobbelt saa store. Men kunde man virkelig forlange, at en Seddelbank skulde foretage noget saadant uden Hensyn til sin Vurdering af Risikoen og Kredittens Effektivitet og uden Hensyn til, om den laantagende Seddelbank, til Trods for sin Situation, indlod sig paa en vovelig Politik hjemme eller ude? Guldmøntfodssystemets Grundpille var dets Automatisme; det regulerede Kapitalens Fordeling, men kun saalænge denne fulgte økonomiske Love, særlig Rentebevægelserne. Hvis der indtraadte en Krise i den gensidige Tillid, virkede Systemet ikke længere som Regulator.

Det økonomiske Problem og det finansielle var identiske. Priserne skulde stabilisere sig uden Hindringer, og først og fremmest maatte man have Fred. De nulevende

Generationer maatte betale Krigens Byrder og Efterkrigstidens Vildfarelser; de kunde kun vente en relativ Velstand og Lykke.

Den engelske Delegerede Sir *Arthur Salter* forklarede den engelske Kri- ses særegne Karakter. Englands Tilgodehavender i Udlandet taltes endnu i Tusinder Millioner Pund Sterling, medens de Beløb, der havde fremkaldt Krisen, var korte udenlandske Kreditter, som kun taltes i Hundreder Millioner. De engelske Anbringelser i Tyskland var Laan paa kort Tid. Da de svigtede, medførte det, at store Mængder udenlandsk kort Kredit i England blev trukket ud, og at store Mængder af britiske Værdipapirer, som havde været i Udlandet, blev sendt tilbage. Pundet var nu, hvor det var i 1925, men Stillingen var en helt anden nu, idet Budgettet var i Ligevægt.

Krisens fundamentale Aarsag var Misforholdet mellem Betalingsbalancerne for Kreditor- og Debitorlande. Lande, der skylder mere, end der skyldes dem, saa sig udelukket fra at betale med Varer, Guld eller ved Hjælp af nye Kreditter eller Pengeanbringelser. Man maatte gøre sig klart, at et Land ikke samtidig kunde være stort Kreditorland og stort Eksportland.

Som vigtige Faktorer i Krisen nævnte han Gældsposterne, som dels var Regeringsgæld, som ikke var produktiv, dels Laan, som var anvendt til uproduktive Formaal, Prisfaldet, som havde forværret Rygterne for Debitorerne, Standsningen i Kreditterne, som var indtraadt efter Krisen i Efteraaret 1929, og som havde vist Faren ved de korte Kreditter til Formaal paa langt Sigt, idet de svigtede, netop naar man havde Brug for dem, og Guldmøntfodens Svigten, som ikke skyldtes manglende Guld, men en daarlig Fordeling af Guldet, foraarsaget ved Misforholdet i Betalingsbalancerne.

Dette Misforhold kunde der ikke fuldt ud raades Bød paa ved Guldoverførsler. Forøgelse af Eksporten fra Debitorlandene var en Udvej, hvis disse ikke skulde standse deres Betalinger. Et andet Middel var det, som Federal Reserve Bank havde anvendt i de sidste Uger, at stille frisk Kapital til